

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 • tālr. 67282865 • fakss 67242141 • e-pasts: council@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 125

(Prot. Nr.56, 4.§)

2008. gada 10. decembrī

Par lietas izpētes izbeigšanu

Lieta Nr.1208/08/05/19

„Par Eiropas Kopienas Dibināšanas līguma 81.panta 1.punkta a) un c) apakšpunkta pārkāpumu „AS Mereabi”, SIA „Jūras servisa kompānija”, „Garant UAB” un SIA „Auda Audari” darbībās”

Konkurences padome (turpmāk – KP) 07.04.2008. saņēma informāciju par iespējamu saskaņā ar Konkurences likuma 11.pantu aizliegtu vienošanos starp Lietuvas komercsabiedrību „UAB Garant” (turpmāk – Garant), Igaunijas komercsabiedrību „Mereabi OU” (turpmāk – Mereabi) un Latvijas komercsabiedrību SIA „Jūras servisa kompānija” (turpmāk – Jūras servisa kompānija).

Izvērtējot saņemto informāciju, KP bija pietiekams pamats uzskatīt, ka tirgus dalībnieki – Mereabi, Garant un Jūras servisa kompānija iespējams ir savstarpēji vienojušies par tirgus sadali un/vai pakalpojumu cenu noteikšanu kuģu drošības aprīkojuma pārbaužu pakalpojumu tirgū Latvijā, Lietuvā un Igaunijā. Atbilstoši Lursoft interneta datu bāzē¹ pieejamai informācijai, KP konstatēja, ka komercsabiedrība SIA „Auda Audari” (turpmāk – Auda Audari) ir Garant meitas kompānija Latvijā, tādējādi iespējams arī ir iesaistīta tirgus dalībnieku aizliegtā vienošanās.

Ņemot vērā, ka Lietuvā iesaistītie tirgus dalībnieki darbojas vairākās Eiropas Kopienas valstīs, un iespējama to aizliegta vienošanās var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, KP 07.05.2008. pieņēma lēmumu (Prot. Nr.22, 3.§) ierosināt lietu Nr.1208/08/05/19 „Par Eiropas Kopienas Dibināšanas līguma 81.panta 1.punkta a) un c) apakšpunkta pārkāpumu

¹ Lursoft interneta mājas lapa: <http://www.lursoft.lv>

„AS Mereabi”, SIA „Jūras servisa kompānija”, „Garant UAB” un SIA „Auda Audari” darbībās”.

KP saņēma informāciju no Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra, SIA „Harbour Enterprise”, Auda Audari, Jūras servisa kompānija, kā arī tika veikti Auda Audari un Jūras servisa kompānija apmeklējumi atbilstoši Konkurences likuma 9.panta piektās daļas 3.punktam.

Saskaņā ar Konkurences likuma 26.panta sesto un septīto daļu KP ar 14.11.2008. vēstulēm Nr.3059, Nr.3060, Nr.3061, Nr.3602 un Nr.3063 paziņoja lietā iesaistītajām pusēm par lēmuma pieņemšanai nepieciešamo faktu konstatēšanu Lietā un informēja, ka desmit dienu laikā no minētā paziņojuma saņemšanas brīža to pilnvarotajiem pārstāvjiem ir tiesības iepazīties ar Lietas materiāliem, izteikt savu viedokli un iesniegt papildus informāciju. Jūras servisa kompānija 21.11.2008., SIA „Harbour Enterprise” un Garant 28.11.2008. saskaņā ar Konkurences likuma 26.panta sesto un septīto daļu iepazīnās ar Lietas materiāliem. Papildus informācija vai viedoklis no Lietā iesaistītajām pusēm nav saņemti.

Auda Audari ir Komercreģistrā ar vienoto reģistrācijas Nr.40003479464 reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību, un tās juridiskā adrese ir Audupes iela 15/17, Rīga. Auda Audari galvenais darbības veids ir jūras transporta drošības aprīkojuma pārbaužu un remonta pakalpojumi.

Jūras servisa kompānija ir Komercreģistrā ar vienoto reģistrācijas Nr.40003382529 reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību, un tās juridiskā adrese ir Dunties iela 17, Rīga. Jūras servisa kompānija galvenie darbības veidi ir jūras transporta drošības aprīkojuma pārbaužu pakalpojumi, kuģu dzinēju remonts un ugunsdzēsību sistēmu ražošana.

Mereabi ir Igaunijā ar reģistrācijas Nr.10065762 reģistrēta komercsabiedrība, un tās juridiskā adrese ir Lume 7, 10416, Tallina, Igaunija. Mereabi darbības veidi ir jūras transporta drošības aprīkojuma uzstādīšanas un pārbaužu pakalpojumi un ar to saistītas konsultācijas.²

Garant ir Lietuvā ar reģistrācijas Nr.140101296 reģistrēta komercsabiedrība, un tās juridiskā adrese ir Kuncu iela 11-36, LT-95207, Klaipēda, Lietuva. Garant darbības veidi ir, kuģu remonts, jūras transporta drošības aprīkojuma piegāde un pārbaužu pakalpojumi.³

² Mereabi interneta mājas lapa: <http://www.mereabi.ee>

³ Garant interneta mājas lapa: <http://www.garant.lt>

Izvērtējot KP rīcībā esošo informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

[1] Konkrētais tirgus

Konkrētais tirgus Konkurences likuma 1.panta 4.punkta izpratnē ir konkrētās preces tirgus, kas izvērtēts saistībā ar konkrēto ģeogrāfisko tirgu. Atbilstoši Konkurences likuma 1.panta 5.punktam konkrētās preces tirgus – noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības. Savukārt atbilstoši Konkurences likuma 1.panta 3.punktam ģeogrāfiskais tirgus – ģeogrāfiska teritorija, kurā konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šā tirgus dalībniekiem, un tādēļ šo teritoriju var nošķirt no citām teritorijām.

Saskaņā ar Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likuma 16.panta pirmo daļu, uz Latvijas kuģiem drīkst izmantot tikai tādu aprīkojumu, kas ir sertificēts un atbilst kuģošanas drošības, cilvēku dzīvības un veselības, kā arī vides aizsardzības prasībām.

Atbilstoši Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likuma 4.panta pirmajai daļai vispārējo valsts pārvaldi jūrlietās īsteno Satiksmes ministrija. Šā likuma 6.pantā paredzētās funkcijas veic valsts akciju sabiedrība „Latvijas Jūras administrācija” (turpmāk – LJA), tai skaitā izsniedz atbilstības apliecību (sertifikātu) komersantiem, kuri veic kuģu drošības aprīkojuma pārbaudes.

Saskaņā ar Ministru kabineta 14.03.2006. noteikumu Nr.198 „Noteikumi par jūras kuģu aprīkojumu” 13.nodaļas „Kuģa drošības aprīkojuma periodiskās pārbaudes” 30.punktu atbilstības apliecības saņemšanai komersants, kurš veic kuģu drošības aprīkojuma periodiskās pārbaudes, papildus citai informācijai, iesniedz LJA Kuģu drošības inspekcijā aprīkojuma tehniskos un ekspluatācijas dokumentus, ražošanas tehnoloģijas un kvalitātes kontroles sistēmas aprakstu, darbu veikšanai un kvalitātes kontrolei norīkotā personāla sarakstu, to kvalifikācijas dokumentu un sertifikātu kopijas un pārbaudāmā aprīkojuma ražotāja atzinuma sertifikātus (ja to pieprasa aprīkojuma ražotājs).

Saskaņā ar LJA interneta mājas lapā⁴ pieejamo informāciju Auda Audari un Jūras servisa kompānija ir LJA atzītie komersanti, kuriem ir tiesības veikt noteikta kuģu drošības aprīkojuma pārbaudes Latvijā. Auda Audari sniegto kuģu drošības aprīkojuma pārbaudžu pakalpojumu klāsts ir plašs, piem., glābšanas plostu, glābšanas vestu, riņķu, elpošanas aparātu, ugunsdzēsēju kostīmu, ugunsdzēsamo aparātu, ugunsdzēsības šļūteņu u.c. aprīkojuma pārbaudes. Jūras servisa kompānija sniedz sekojoša kuģu drošības aprīkojuma

⁴ Latvijas Jūras administrācijas interneta mājas lapa: <http://www.jurasadministracija.lv>

pārbaudes – glābšanas plostu, vestu, hidrokostīmu, riņķu, elpošanas aparātu, ugunsdzēsēju kostīmu, ugunsdzēsības šļūteņu u.c. aprīkojuma pārbaudes. Atbilstoši Igaunijas Jūras administrācijas interneta mājas lapā⁵ pieejamajai informācijai Mereabi ir tiesības veikt noteikta kuģu drošības aprīkojuma (piem., glābšanas plostu, glābšanas laivu, laivu celtņu, vestu, elpošanas aparātu, visu veidu ugunsdzēšamo aparātu, ugunsdzēsības šļūteņu, virvju u.c.) pārbaudes Igaunijā. Arī Lietuvā kuģu drošības aprīkojuma pārbaudes pakalpojumu sniedzēji tiek sertificēti, ko veic Lietuvas Jūras drošības administrācija⁶. Atbilstoši Garant interneta mājas lapā pieejamajai informācijai Garant darbojas Lietuvā, bet tās meitas kompānija Auda Audari Latvijā.

Saskaņā ar lietā esošo informāciju kuģu drošības aprīkojuma pakalpojumu klāsts ir plašs – glābšanas plostu, riņķu, vestu, elpošanas aparātu, ugunsdzēsēju kostīmu, hidrokostīmu, vētras trapu, loču trapu, ugunsdzēšamo aparātu u.c. drošības aprīkojuma pārbaudes. Drošības aprīkojums var būt iedalīts pa to veidiem (piem., CO₂, pulvera, putu ugunsdzēšamie aparāti). Konkrētais pakalpojums var aptvert visas vai kādas iekārtas daļas pārbaudi. Turklāt, kā norāda Jūras servisa kompānija valdes loceklis 22.10.2008. sarunu protokolā, katrs ražotājs izdod atļauju veikt tikai konkrētā ražotāja produkcijas pārbaudi, piem., konkrētā glābšanas plostā ražotājs piešķir uzņēmumam tiesības pārbaudīt tikai šī ražotāja glābšanas plostus, ko apliecina Jūras servisa kompānija apmeklējuma laikā izsniegtie ražotāju sertifikāti. No pieprasījuma puses kuģu īpašniekiem ir svarīga konkrētā drošības aprīkojuma vai konkrētā ražotāja drošības aprīkojuma pārbaude, tādēļ katrs drošības aprīkojuma veids vai, ja ražotājs izsniedz sertifikātu tā ražotā aprīkojuma pārbaudei veikšanai, katra ražotāja drošības aprīkojums var veidot atsevišķu konkrētās preces tirgu.

Jūras servisa kompānija un Auda Audari 22.10.2008. sarunu protokolos norāda, ka kuģu drošības aprīkojuma pārbaudei pakalpojumus sniedz dažādu valstu kuģiem, tādēļ pakalpojumu pieprasījums no kuģu īpašnieku puses ģeogrāfiski nav ierobežots ar vienas valsts robežām. Turklāt pēc SIA „Harbour Enterprise” sniegtās informācijas jāsecina, ka pārbaudīt kuģu drošības aprīkojumu Latvijā ved ne tikai Latvijas, bet arī Lietuvas un Igaunijas komersanti. Tādējādi par konkrēto ģeogrāfisko tirgu Lietā uzskatāms Lietuvas, Latvijas un Igaunijas teritorija, vienlaicīgi norādot, ka attiecībā uz konkrēta aprīkojuma veida un/vai konkrēta ražotāja drošības aprīkojuma pakalpojumiem, konkrētais ģeogrāfiskais tirgus var būt atšķirīgs.

[2] Lietā iegūtā informācija

KP Izpilddirekcijas amatpersonas 22.10.2008. veica Konkurences likuma 9.panta piektās daļas 3.punktā paredzētās darbības (turpmāk – Apmeklējums) Auda Audari un Jūras servisa kompānija. Apmeklējuma laikā minēto

⁵ Igaunijas Jūras administrācijas interneta mājas lapa: <http://www.vta.ee>

⁶ Lietuvas Jūras drošības administrācijas interneta mājas lapa: <http://www.msa.lt/index.php/en/35698/>

komercsabiedrību telpās, KP Izpilddirekcijas amatpersonas veica datoros esošo dokumentu apskati, ar atbildīgajām amatpersonām tika sastādīti sarunu protokoli, kā arī tika saņemtas dokumentu kopijas.

Jūras servisa kompānija Apmeklējuma laikā KP Izpilddirekcijas amatpersonas izdrukāja e-pasta saraksti starp Jūras servisa kompānija un Mereabi, kurā Jūras servisa kompānija lūdz Mereabi atsūtīt tās pakalpojumu cenas attiecībā uz glābšanas plostu „RFD Surviva” pārbaudi. Mereabi atbildes e-pasta vēstulē norāda pakalpojumu cenas.

Apmeklējuma laikā Jūras servisa kompānija valdes loceklis KP Izpilddirekcijas amatpersonām paskaidroja (22.10.2008. sarunu protokols), ka atsevišķos gadījumos, kuros Jūras servisa kompānija nav konkrētā pārbaudāmā drošības aprīkojuma ražotāja sertifikāta un tai nav tiesību veikt tā pārbaudi, Jūras servisa kompānija darbojas kā starpnieks, t.i., pārbaude tiek veikta citā uzņēmumā, kurš izsniedz pārbaudes sertifikātu, un Jūras servisa kompānija to tālāk izsniedz klientam. Jūras servisa kompānija norēķinās ar klientu un pēc tam norēķinās ar pārbaudes veicēju par pakalpojumu.

Apmeklējuma laikā Auda Audari valdes loceklis norādīja, ka Auda Audari nav nekādu biznesa attiecību ar Jūras servisa kompānija, bet ar Mereabi ir notikuši divi līdz trīs abpusēji pirkumi (22.10.2008. sarunu protokols). Jūras servisa kompānija norāda, ka nav notikušas kopējas Garant, Jūras servisa kompānija un Mereabi amatpersonu tikšanās.

[3] Eiropas Kopienas Dibināšanas līguma 81.panta 1.punkta a) un c) apakšpunkta pārkāpuma izvērtējums

Eiropas Kopienas Dibināšanas līguma 81.panta 1.punkta pārkāpuma tiesiskā sastāva konstatācija ir iespējama noteiktā tirgus dalībnieku saimnieciskās darbības jomā, t.i., kādā konkrētajā tirgū. Eiropas Kopienas Dibināšanas līguma 81.panta piemērošana netiek ierobežota tikai ar divpusēji vai daudzpusēji noslēgtu līgumu. Eiropas Kopienas Dibināšanas līguma 81.pants ir piemērojams arī tirgus dalībnieku sadarbībai, kura tiek sasniegta ar daudz neformālākas sapratnes palīdzību – saskaņotām darbībām. Tādējādi vienošanās ir arī jebkurā citādā formā panākta un īstenota sadarbība starp konkurentiem.

KP izvērtēja Jūras servisa kompānija un Mereabi rīcību, Jūras servisa kompānija pieprasot un Mereabi nosūtot tā pārbaudes (inspekcijas) pakalpojumu cenas attiecībā uz glābšanas plostu „RFD Surviva”. KP konstatē, ka ražotāja „Survitec Group” glābšanas plosa „RFD Surviva” pārbaudes var veikt ražotāja sertificēts komersants. Apmeklējuma laikā Jūras servisa kompānija izsniedza ražotāju izsniegtos sertifikātus attiecībā uz tās tiesībām veikt glābšanas plostu pārbaudes. Jūras servisa kompānija nav izsniegts sertifikāts, kas dotu tiesības veikt augstākminētā glābšanas plosa „RFD Surviva” pārbaudes. Papildus to apliecina ražotāja „Survitec Group”

interneta mājas lapā⁷ pieejamā informācija par komersantiem, kuriem ir tiesības veikt tās ražotā drošības aprīkojuma pārbaudes. Jūras servisa kompānija nav tiesību veikt jebkāda šī ražotāja drošības aprīkojuma pārbaudes, tādējādi Mereabi un Jūras servisa kompānija nav konkurenti attiecībā uz „Survitec Group” ražotā drošības aprīkojuma pārbaūžu pakalpojumiem, līdz ar to, nedarbojas vienā konkrētajā tirgū. Tādējādi Jūras servisa kompānija un Mereabi rīcība, Jūras servisa kompānija pieprasot un Mereabi nosūtot tā pārbaudes (inspekcijas) pakalpojumu cenas attiecībā uz glābšanas plostu „RFD Surviva”, nesatur Eiropas Kopienas Dibināšanas līguma 81.panta 1.punkta a) apakšpunkta pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmes.

KP nav ieguvusi pierādījumus, kuri liecinātu par noslēgtu līgumu starp tirgus dalībniekiem vai prettiesiskiem kontaktiem starp Lietuvā iesaistītajiem tirgus dalībniekiem ar mērķi vienoti paaugstināt to sniegto pakalpojumu cenas vai sadalīt tirgu. Līdz ar to KP konstatē, ka Lietuvā nav iegūti pierādījumi par Mereabi, Garant, Auda Audari un Jūras servisa kompānija darbībām, kuras satur Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 81.panta a) un c) apakšpunkta pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmes.

Pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 4.punktu, 28.panta pirmo daļu, Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 81.panta a) un c) apakšpunktu, Administratīvā procesa likuma 63.panta pirmās daļas 4.punktu, Konkurences padome

nolēma:

izbeigt lietas Nr.1208/08/05/19 „Par Eiropas Kopienas Dibināšanas līguma 81.panta 1.punkta a) un c) apakšpunkta pārkāpumu „AS Mereabi”, SIA „Jūras servisa kompānija”, „Garant UAB” un SIA „Auda Audari” darbībās” faktu trūkuma dēļ.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja v.i.

R.Jonītis

⁷ Survitec Group interneta mājas lapa: <http://www.survitecgroup.com>